

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

1. února 2017**

„Řízení o předběžné otázce — Sociální zabezpečení — Nařízení (EHS) č. 1408/71 — Složka ‚péče‘ příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené osoby (disability living allowance) — Osoba pojištěná pro případ stáří, která s konečnou platností ukončila veškerou výdělečnou činnost — Pojmy ‚dávka v nemoci‘ a ‚dávka v invaliditě‘ — Možnost výplaty dávky do zahraničí“

Ve věci C-430/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Supreme Court of the United Kingdom (Nejvyšší soud Spojeného království) ze dne 29. července 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 5. srpna 2015, v řízení

Secretary of State for Work and Pensions

proti

Tolley,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev (zpravodaj), C. G. Fernlund a S. Rodin, soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: V. Tourrès, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 8. června 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za paní Tolley (zesnulou, v řízení zastoupenou správcem její pozůstalosti) R. Drabblem, QC, a T. Buleyem, barrister, zmocněnými S. Clarke, solicitor,
- za vládu Spojeného království M. Holtem a C. Crane, jako zmocněnci, ve spolupráci s B. Kennellym, QC, a D. Blundellem, barrister,
- za norskou vládu P. Wenneråsem, M. Scheiem a C. Rydningem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi D. Martinem a J. Tomkinem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 5. října 2016,

* Jednací jazyk: angličtina.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), ve znění nařízení Rady (ES) č. 307/1999 ze dne 8. února 1999 (Úř. věst. 1999, L 38, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 335) (dále jen „nařízení č. 1408/71“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Secretary of State for Work and Pensions (ministr práce a důchodového zabezpečení, Spojené království, dále jen „ministr“) a paní Tolley, která zemřela dne 10. května 2011 a v původním řízení ji zastupuje její manžel jakožto správce pozůstalosti paní Tolley, ve věci odnětí jejího nároku na složku „péče“ příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené osoby (disability living allowance, dále jen „DLA“) z důvodu, že již nesplňuje podmínky bydliště a pobytu ve Velké Británii.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Nařízení č. 1408/71 bylo nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72), použitelným od 1. května 2010. Avšak vzhledem k době rozhodné z hlediska skutečností sporu v původním řízení se na tento spor i nadále použije nařízení č. 1408/71.
- 4 Článek 1 tohoto nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení:

- a) se „zaměstnanou osobou“ a „osobou samostatně výdělečně činnou“ rozumí každá osoba, která
 - i) je pojištěna na základě povinného nebo volitelného pokračujícího pojištění pro případ jedné nebo více pojistných událostí odpovídajícím [odpovídajících] odvětvím systému sociálního zabezpečení pro zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné nebo zvláštnímu systému pro úředníky;
 - ii) je povinně pojištěna pro případ jedné nebo více pojistných událostí odpovídajících odvětvím sociálního zabezpečení, na které se vztahuje toto nařízení, v rámci systému sociálního zabezpečení pro všechny obyvatele nebo veškeré výdělečně činné obyvatelstvo:
 - může-li být označena za zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou na základě způsobu, jakým je tento systém spravován nebo financován, nebo
 - nesplňuje-li tato kritéria, je pojištěna pro případ některé jiné pojistné události uvedené v příloze I v rámci systému pro zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné anebo systému uvedeného v bodě iii) na základě povinného nebo volitelného pokračujícího pojištění nebo, pokud žádný takový systém v daném členském státě neexistuje, splňuje definici uvedenou v příloze I;

[...]

[...]

- o) se „příslušnou institucí“ rozumí:
 - i) instituce, u které je dotyčná osoba pojištěna v době podání žádosti o dávku

[...]

[...]

- q) se „příslušným státem“ rozumí členský stát, na jehož území má sídlo příslušná instituce;

[...]“

- 5 Článek 2 odst. 1 nařízení č. 1408/71 uvádí:

„Toto nařízení se vztahuje na zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné a studenty, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům jednoho nebo více členských států a kteří jsou státními příslušníky jednoho z členských států nebo kteří jsou osobami bez státní příslušnosti nebo uprchlíky s bydlištěm na území jednoho z členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky nebo pozůstalé po nich.“

- 6 Článek 4 daného nařízení uvádí:

„1. Toto nařízení se vztahuje na všechny právní předpisy týkající se těchto odvětví sociálního zabezpečení:

- a) dávky v nemoci a mateřství;
- b) dávky v invaliditě, včetně těch, jež jsou určeny k udržení nebo zlepšení výdělečné schopnosti;
- c) dávky ve stáří;

[...]

2. Toto nařízení se vztahuje na všechny obecné a zvláštní systémy sociálního zabezpečení, ať již jsou příspěvkové nebo nepříspěvkové, a na systémy týkající se povinností zaměstnavatele nebo vlastníka lodi ohledně dávek uvedených v odstavci 1.

[...]“

- 7 Článek 10 odst. 1 první pododstavec téhož nařízení zní takto:

„Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, invalidní, starobní a pozůstalostní peněžitě dávky, důchody z pracovních úrazů a nemocí z povolání a pohřebné získané podle právních předpisů jednoho nebo více členských států nepodléhají žádnému snížení, úpravám, pozastavení, odnětí ani konfiskaci z důvodu skutečnosti, že příjemce má bydliště na území jiného členského státu, než ve kterém má sídlo instituce příslušná pro jejich vyplácení.“

- 8 Článek 13 nařízení č. 1408/71 uvádí:

„1. S výhradou článků 14c a 14f podléhají osoby, na které se vztahuje toto nařízení, pouze právním předpisům jediného státu. Tyto právní předpisy se určují v souladu s touto hlavou.

2. S výhradou článků 14 až 17

a) osoba zaměstnaná na území jednoho členského státu podléhá právním předpisům uvedeného státu, i když má bydliště na území jiného členského státu nebo i když podnik nebo zaměstnavatel, který ji zaměstnává, má sídlo nebo místo podnikání na území jiného členského státu;

[...]

f) osoba, která již nadále nepodléhá právním předpisům členského státu, aniž by se na ni začaly vztahovat právní předpisy jiného členského státu v souladu s pravidly stanovenými ve výše uvedených písmenech nebo v souladu s jednou z výjimek nebo zvláštních pravidel stanovených v článcích 14 až 17, podléhá právním předpisům členského státu, na jehož území má bydliště, v souladu pouze s ustanoveními uvedených právních předpisů.“

9 Hlava III nařízení č. 1408/71, nadepsaná „Zvláštní ustanovení týkající se různých kategorií dávek“, je rozdělena do osmi kapitol, z nichž první se týká nemoci a mateřství. Oddíl 2 této kapitoly, nadepsaný „Zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinní příslušníci“, obsahuje článek 19 tohoto nařízení, který v odstavci 1 stanoví:

„Zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná s bydlištěm na území jiného členského státu, než je příslušný stát, která splňuje podmínky právních předpisů příslušného státu pro vznik nároku na dávky, případně s přihlédnutím k článku 18, obdrží ve státě, kde má bydliště,

[...]

b) peněžité dávky poskytované příslušnou institucí podle jí uplatňovaných právních předpisů. Na základě dohody mezi příslušnou institucí a institucí místa bydliště však mohou být tyto dávky poskytovány institucí místa bydliště na účet příslušné instituce podle právních předpisů příslušného státu.“

10 Článek 22 daného nařízení, který se nachází v témže oddílu, uvádí:

„1. Zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná, která splňuje podmínky právních předpisů příslušného státu pro vznik nároku na dávky, případně s přihlédnutím k článku 18, a

[...]

b) která po získání nároku na dávky hrazené příslušnou institucí má povolení uvedené instituce k návratu na území členského státu, kde má bydliště, nebo k přemístění svého bydliště na území jiného členského státu

[...]

má nárok

[...]

ii) na peněžité dávky poskytované příslušnou institucí podle jí uplatňovaných právních předpisů. Na základě dohody mezi příslušnou institucí a institucí místa pobytu však může tyto dávky poskytovat instituce místa pobytu na účet příslušné instituce v souladu s právními předpisy příslušného státu.

2. Povolení požadované podle odst. 1 písm. b) může být odmítnuto, jen je-li prokázáno, že by přesun dotyčné osoby ohrozil její zdravotní stav nebo léčení.

[...]“

11 Článek 89 nařízení č. 1408/71 zní takto:

„Zvláštní postupy při uplatňování právních předpisů některých členských států jsou uvedeny v příloze VI.“

12 Příloha I nařízení č. 1408/71, nadepsaná „Osobní působnost“, obsahuje oddíl O, jenž se týká Spojeného království a zní takto:

„Za zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou ve smyslu čl. 1 písm. a) bodu ii) nařízení je považována každá osoba, která je zaměstnancem (employed earner) nebo osobou samostatně výdělečně činnou (self-employed earner) ve smyslu právních předpisů Velké Británie nebo právních předpisů Severního Irska. Za zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou ve smyslu čl. 1 písm. a) bodu ii) nařízení je považována každá osoba, které náleží příspěvky jako zaměstnané osobě (employed person) nebo osobě samostatně výdělečně činné (self-employed person) v souladu s právními předpisy Gibraltaru.“

13 Oddíl O přílohy VI nařízení č. 1408/71, která je nadepsána „Zvláštní postupy při uplatňování právních předpisů některých členských států“, se týká Spojeného království a v bodě 19 uvádí:

„S výhradou jakýchkoli úmluv uzavřených s jednotlivými členskými státy se pro účely čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení a článku 10b prováděcího nařízení právní předpisy Spojeného království přestávají vztahovat na jakoukoli osobu dříve podléhající právním předpisům Spojeného království jako zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná po uplynutí posledního z následujících tří dnů:

[...]

- c) posledního dne každé doby pobírání britských dávek v nemoci a mateřství (včetně věcných dávek, pro které je Spojené království příslušným státem) nebo dávek v nezaměstnanosti, které
 - i) začaly přede dnem přemístění bydliště do jiného členského státu, nebo jestliže později,
 - ii) po kterých následovalo zaměstnání nebo samostatná výdělečná činnost v jiném členském státě, zatímco uvedená osoba podléhala právním předpisům Spojeného království.“

14 Bod 20 téhož oddílu uvádí:

„Skutečnost, že osoba začala podléhat právním předpisům jiného členského státu v souladu s čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení, článkem 10b prováděcího nařízení a výše uvedeným bodem 19, nebrání,

- a) aby na ni Spojené království jako příslušný stát uplatňovalo ustanovení týkající se zaměstnaných osob nebo osob samostatně výdělečně činných hlavy III kapitoly 1 a kapitoly 2 oddílu 1 nebo čl. 40 odst. 2 nařízení, jestliže zůstane zaměstnanou osobou nebo osobou samostatně výdělečně činnou pro tyto účely a byla tak naposledy pojištěna podle právních předpisů Spojeného království;
- b) aby s ní bylo pro účely hlavy III kapitol 7 a 8 nařízení nebo článků 10 nebo 10a prováděcího nařízení zacházeno jako se zaměstnanou osobou nebo osobou samostatně výdělečně činnou za předpokladu, že je jí vyplácena britská dávka podle hlavy III kapitoly 1 v souladu s písmenem a).“

Právo Spojeného království

- 15 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že DLA je nepřispěvkovou dávkou, jejímž účelem je úhrada dodatečných nákladů, které si vyžaduje určitý druh péče nebo skutečnost, že příjemci těchto dávek nemohou či téměř nemohou chodit. DLA, která se skládá ze složky „péče“ a složky „pohyblivost“, nepodléhá žádnému kritériu majetkových poměrů a nenahrazuje příjem, neboť její příjemce může vykonávat výdělečnou činnost.
- 16 Článek 71 odst. 6 Social Security Contributions and Benefits Act 1992 (zákon o příspěvcích a dávkách sociálního zabezpečení z roku 1992, dále jen „zákon z roku 1992“) stanoví, že „[o]soba má nárok na [DLA] pouze tehdy, splňuje-li podmínky bydliště a pobytu ve Velké Británii“.
- 17 Tyto podmínky bydliště a pobytu ve Velké Británii upřesňuje zejména čl. 2 odst. 1 písm. a) Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991 (nařízení v oblasti sociálního zabezpečení týkající se příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené osoby z roku 1991).

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 18 Britská státní příslušnice paní Tolley, která se narodila dne 17. dubna 1952, platila v letech 1967 až 1984 příspěvky na státní pojištění. Následně jí byly připsány příspěvky až do roku 1993. Pokud by splnila podmínky týkající se odvedených příspěvků v okamžiku dosažení zákonného věku pro odchod do starobního důchodu, mohla by mít nárok na státní starobní důchod.
- 19 Od 26. července 1993 byla paní Tolley na neomezenou dobu přiznána složka „péče“ DLA, neboť nebyla schopna si sama připravovat jídlo.
- 20 Dne 5. listopadu 2002 se paní Tolley spolu s manželem natrvalo přestěhovala do Španělska. Paní Tolley nebyla v tomto členském státě zaměstnanou osobou ani osobou samostatně výdělečně činnou.
- 21 V průběhu roku 2007 ministr rozhodl, že nárok paní Tolley pobírat složku „péče“ DLA zanikl dne 6. listopadu 2002. Je nesporné, že podle právních předpisů Spojeného království dotyčná k tomuto datu pozbyla nárok na tuto dávku.
- 22 Paní Tolley poté podala proti tomuto rozhodnutí žalobu k First-tier Tribunal (soud prvního stupně, Spojené království). Uvedený soud této žalobě vyhověl s tím, že paní Tolley má po přestěhování do Španělska nárok i nadále pobírat složku „péče“ DLA podle článku 10 nařízení č. 1408/71.
- 23 Ministr podal proti rozsudku First-tier Tribunal (soud prvního stupně) odvolání k Upper Tribunal (vyšší soud, Spojené království). Posledně uvedený soud rozhodl, že paní Tolley má nárok na složku „péče“ DLA na základě článku 22 tohoto nařízení, neboť vzhledem k tomu, že je pojištěna pro případ stáří, jelikož platila příspěvky na sociální zabezpečení, je zaměstnanou osobou ve smyslu čl. 1 písm. a) uvedeného nařízení.
- 24 Court of Appeal (England & Wales) [odvolací soud (pro Anglii a Wales), Spojené království] zamítl opravný prostředek, který ministr podal proti rozhodnutí Upper Tribunal (vyšší soud). Ministr se tedy obrátil na Supreme Court of the United Kingdom (Nejvyšší soud Spojeného království).
- 25 Uvedený soud poznamenává, že složka „péče“ DLA by mohla být považována za dávku v invaliditě ve smyslu nařízení č. 1408/71, která může být podle článku 10 tohoto nařízení vyplácena do jiného členského státu. Hlavním znakem dávek uvedených v tomto ustanovení je, že se jedná o dlouhodobé nebo jednorázové platby v souvislosti s trvalým stavem. Pokud by naproti tomu měla být tato dávka považována za dávku v nemoci, vyvstala by otázka, zda se definice „zaměstnané osoby“, jež je uvedena v čl. 1 písm. a) bodě ii) tohoto nařízení, uplatní rovněž na ustanovení kapitoly 1 hlavy III uvedeného

nařízení týkající se nemoci. V tomto ohledu by nebylo logické považovat ekonomicky neaktivní osoby za pracovníky, se kterými je třeba zacházet příznivěji než s osobami, které se aktivně ucházejí o zaměstnání.

26 Vzhledem k tomu, že případný nárok paní Tolley na starobní důchod podle právních předpisů Spojeného království byl zachován i po jejím přestěhování do Španělska, předkládající soud se dále táže, zda se výraz „osoba, která již nadále nepodléhá právním předpisům členského státu“, jenž je uveden v čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71, vztahuje na veškeré právní předpisy členského státu, nebo pouze na právní předpisy členského státu týkající se dotčené dávky. Pro případ, že by byly dotčeny pouze posledně uvedené právní předpisy, má uvedený soud za to, že si lze klást otázku, zda se bod 19 písm. c) oddílu O přílohy VI tohoto nařízení, který stanoví okamžik, kdy se právní předpisy Spojeného království přestávají uplatňovat, vztahuje na skutečné poskytování dávky, nebo pouze na nárok na tuto dávku. Vystává rovněž otázka, zda bod 20 téhož oddílu ukládá Spojenému království povinnost vyplatit složku „péče“ DLA v souladu s ustanoveními kapitoly 1 hlavy III uvedeného nařízení, či nikoliv.

27 Za těchto podmínek se Supreme Court of the United Kingdom (Nejvyšší soud Spojeného království) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je složka ‚péče‘ [DLA] správně kvalifikována pro účely nařízení č. 1408/71 jako ‚dávka v invaliditě‘, a nikoliv jako peněžitá dávka v nemoci?

2) a) Přestane osoba, jejíž nárok na [složku ‚péče‘] DLA podle vnitrostátního práva Spojeného království zanikl z důvodu, že přemístila své bydliště do jiného členského státu, a před tímto přemístěním ukončila veškerou výdělečnou činnost jako zaměstnaná osoba, avšak je i nadále pojištěna pro případ stáří v rámci systému sociálního zabezpečení Spojeného království, podléhat právním předpisům Spojeného království pro účely čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71?

b) Podléhá tato osoba v každém případě i nadále právním předpisům Spojeného království, a to s ohledem na bod 19 písm. c) oddílu O přílohy VI nařízení č. 1408/71?

c) Přestala-li tato osoba podléhat právním předpisům Spojeného království ve smyslu čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71, má Spojené království na základě bodu 20 oddílu O přílohy VI tohoto nařízení povinnost či pouhou možnost uplatňovat vůči této osobě ustanovení kapitoly 1 hlavy III tohoto nařízení?

3)

a) Použije se široká definice zaměstnané osoby uvedená v rozsudku ze dne 7. června 2005, Dodl a Oberhollenzer (C-543/03, EU:C:2005:364), pro účely článků 19 až 22 nařízení č. 1408/71 v případě, že osoba před tím, než se přestěhovala do jiného členského státu, ukončila veškerou výdělečnou činnost jako zaměstnaná osoba, a to bez ohledu na rozlišení, které zavádí kapitola I hlavy III tohoto nařízení mezi osobami zaměstnanými a samostatně výdělečně činnými na straně jedné a osobami nezaměstnanými na straně druhé?

b) Pokud se tato definice použije, má taková osoba nárok na to, aby jí byla tato dávka vyplácena do zahraničí na základě článku 19 nebo článku 22 nařízení č. 1408/71? Brání čl. 22 odst. 1 písm. b) tomu, aby nárok navrhovatelky na složku ‚péče‘ DLA zanikl na základě podmínky bydliště stanovené vnitrostátními právními předpisy v souvislosti s přemístěním bydliště do jiného členského státu?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 28 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda taková dávka, jako je složka „péče“ DLA, je dávkou v nemoci, nebo dávkou v invaliditě ve smyslu nařízení č. 1408/71.

K přípustnosti

- 29 Vláda Spojeného království uvádí, že první předběžná otázka je nepřipustná, neboť nebyla prodiskutována před předkládajícím soudem a je shodná s otázkou vznesenou ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada (C-299/05, EU:C:2007:608).
- 30 Pokud jde o první důvod nepřipustnosti vznesený touto vládou, je třeba uvést, že článek 267 SFEU přiznává vnitrostátním soudům co nejširší možnost obrátit se na Soudní dvůr, mají-li za to, že věc, kterou projednávají, vyvolává otázky vyžadující výklad či posouzení platnosti ustanovení unijního práva nezbytných pro vyřešení sporu, který jim byl předložen. Vnitrostátní soudy tedy mají možnost a případně povinnost podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, jakmile buď na návrh účastníků řízení, nebo i bez návrhu dospějí k závěru, že základ sporu zahrnuje otázku, kterou je třeba vyřešit a která spadá pod první pododstavec tohoto článku. Skutečnost, že účastníci původního řízení nevnесли před předkládajícím soudem otázku unijního práva, proto nebrání tomu, aby se předkládající soud mohl obrátit na Soudní dvůr (rozsudek ze dne 15. ledna 2013, Križan a další, C-416/10, EU:C:2013:8, body 64 a 65 a citovaná judikatura).
- 31 Řízení o předběžné otázce totiž spočívá na dialogu mezi soudy, jehož zahájení zcela závisí na tom, jak vnitrostátní soud posoudí relevanci a nezbytnost předběžné otázky (rozsudek ze dne 15. ledna 2013, Križan a další, C-416/10, EU:C:2013:8, bod 66).
- 32 Kromě toho je třeba uvést, že i když může být v zájmu řádného výkonu spravedlnosti, aby předběžná otázka byla položena až po kontradiktorní diskusi, je třeba nicméně uznat, že existence předchozí kontradiktorní diskuse nepatří mezi podmínky požadované k uplatnění postupu podle článku 267 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. března 1994, Eurico Italia a další, C-332/92, C-333/92 a C-335/92, EU:C:1994:79, bod 11).
- 33 Z výše uvedených úvah vyplývá, že skutečnost, že strany sporu před vnitrostátním soudem předem neprodiskutovaly otázku týkající se unijního práva, nebrání tomu, aby Soudnímu dvoru mohla být taková otázka položena.
- 34 Co se týče druhého důvodu nepřipustnosti, stačí připomenout, že i v případě existence judikatury Soudního dvora, která řeší dotčenou právní otázku, mají vnitrostátní soudy nadále možnost se obrátit na Soudní dvůr, pokud to považují za vhodné, aniž okolnost, že ustanovení, jejichž výklad je požadován, již byla předmětem výkladu Soudního dvora, brání tomu, aby Soudní dvůr rozhodl znovu (rozsudek ze dne 17. července 2014, Torresi, C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088, bod 32 a citovaná judikatura).
- 35 Za těchto podmínek je první předběžná otázka přípustná.

K věci samé

- 36 Úvodem je třeba ověřit, zda situace paní Tolley spadá do působnosti nařízení č. 1408/71.

- 37 Článek 2 odst. 1 tohoto nařízení v tomto ohledu uvádí, že toto nařízení se vztahuje na zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné a studenty, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům jednoho nebo více členských států a kteří jsou státními příslušníky jednoho z členských států nebo kteří jsou osobami bez státní příslušnosti nebo uprchlíky s bydlištěm na území jednoho z členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky nebo pozůstalé po nich.
- 38 Podle judikatury Soudního dvora platí, že osoba je „zaměstnanou osobou nebo osobou samostatně výdělečně činnou“ ve smyslu nařízení č. 1408/71, pokud je pojištěna, a to i pro případ jediného rizika, na základě povinného nebo volitelného pojištění v rámci obecného nebo zvláštního systému sociálního zabezpečení uvedeného v čl. 1 písm. a) téhož nařízení, a to nezávisle na existenci pracovního poměru (rozsudek ze dne 10. března 2011, Borger, C-516/09, EU:C:2011:136, bod 26 a citovaná judikatura).
- 39 Předkládající soud a vláda Spojeného království však uvádí, že na situaci paní Tolley se vztahuje čl. 1 písm. a) bod ii) druhá odrážka nařízení č. 1408/71, neboť na složku „péče“ DLA mají nárok všichni obyvatelé, ať již jsou zaměstnaní, či nikoliv. Vzhledem k tomu, že toto ustanovení odkazuje na přílohu I tohoto nařízení, paní Tolley by mohla být kvalifikována jako „zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná“, pouze pokud by splnila podmínky stanovené právními předpisy Spojeného království. Tyto právní předpisy se přitom vztahují pouze na osoby, které vykonávají výdělečnou činnost.
- 40 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru v projednávané věci vyplývá, že v letech 1967 až 1993 byla paní Tolley pojištěna ve Spojeném království pro případ stáří v rámci systému sociálního zabezpečení pro všechny obyvatele. Je nesporné, že na základě způsobu, jakým je tento systém spravován nebo financován, mohla být tato osoba označena za zaměstnanou osobu. Vzhledem k tomu, že paní Tolley byla takto pojištěna proti pojistné události uvedené v čl. 4 odst. 1 písm. c) nařízení č. 1408/71, musí být považována za zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou ve smyslu čl. 1 písm. a) bodu ii) první odrážky tohoto nařízení.
- 41 Skutečnost, že paní Tolley zemřela před dosažením důchodového věku, nemůže tento závěr zpochybnit. Možnost, aby určitá osoba spadala do působnosti nařízení č. 1408/71, totiž nezávisí na tom, zda nastane pojistná událost spadající do krytého rizika (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 2011, Borger, C-516/09, EU:C:2011:136, bod 30).
- 42 Je tedy třeba konstatovat, že taková situace, jako je situace dotčená v původním řízení, spadá do osobní působnosti nařízení č. 1408/71.
- 43 Dále je třeba připomenout, že dávka se považuje za dávku sociálního zabezpečení, pokud je přiznána na základě právními předpisy vymezené situace, aniž dojde k individuálnímu a diskrečnímu posouzení osobních potřeb, a vztahuje-li se k některému z rizik výslovně uvedených v čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1408/71 (rozsudek ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada, C-299/05, EU:C:2007:608, bod 56 a citovaná judikatura).
- 44 Podle čl. 4 odst. 1 písm. a) a b) tohoto nařízení se toto nařízení vztahuje na právní předpisy týkající se takových odvětví sociálního zabezpečení, jako jsou dávky v nemoci a dávky v invaliditě, včetně těch, jež jsou určeny k udržení nebo zlepšení výdělečné schopnosti.
- 45 Za účelem rozlišení jednotlivých kategorií dávek sociálního zabezpečení je třeba vzít v úvahu riziko kryté každou dávkou (rozsudek ze dne 18. července 2006, De Cuyper, C-406/04, EU:C:2006:491, bod 27).
- 46 Soudní dvůr v tomto ohledu rozhodl, že účelem dávek, které se poskytují podle objektivních kritérií na základě situace vymezené právními předpisy a jejichž cílem je zlepšení zdravotního stavu a životních podmínek osob odkázaných na pomoc, je především doplnění dávek nemocenského pojištění a tyto

dávky musí být považovány za „dávky v nemoci“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1408/71 (rozsudky ze dne 5. března 1998, Molenaar, C-160/96, EU:C:1998:84, body 23 až 25, a ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada, C-299/05, EU:C:2007:608, bod 61 a citovaná judikatura).

- 47 Pokud jde o složku „péče“ DLA, z informací poskytnutých předkládajícím soudem vyplývá, že účelem této nepřispěvkové peněžité dávky, která je poskytována nezávisle na výši příjmu jejího příjemce, je kompenzace dodatečných nákladů, které může být osoba nucena vynakládat zejména z důvodu, že nemůže či téměř nemůže chodit.
- 48 Je nesporné, že poskytování uvedené dávky nezávisí na individuálním posouzení osobních potřeb žadatele a dochází k němu na základě takových objektivních kritérií definovaných v zákoně z roku 1992, jako je skutečnost, že si daná osoba nemůže sama připravit jídlo.
- 49 Kromě toho je nesporné, že dávka dotčená v původním řízení má stejné vlastnosti a stejný účel jako DLA platná v rozhodné době z hlediska skutkového stavu ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada (C-299/05, EU:C:2007:608).
- 50 Soudní dvůr přitom v bodě 65 a následujících uvedeného rozsudku v podstatě rozhodl, že i když cílem této dávky není především doplnit dávky nemocenského pojištění, musí být – s výjimkou své složky „pohyblivost“ – považována za dávku v nemoci ve smyslu nařízení č. 1408/71.
- 51 Za těchto podmínek je dávka dotčená v původním řízení dávkou v nemoci ve smyslu nařízení č. 1408/71.
- 52 Tento závěr není vyvrácen argumentem předkládajícího soudu, že dávka dotčená v původním řízení by mohla být kvalifikována jako „dávka v invaliditě“, neboť se podobá dávkám uvedeným v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1408/71, tedy zejména invalidním peněžitým dávkám, jejichž hlavním znakem je, že se jedná o dlouhodobé nebo jednorázové platby v souvislosti s trvalým stavem.
- 53 Okolnost, že pro účely poskytnutí složky „péče“ DLA musí omezení mobility trvat podstatnou dobu, totiž nemůže změnit účel této dávky, kterým je zlepšit kvalitu života osob odkázaných na péči třetího (obdobně viz rozsudek ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada, C-299/05, EU:C:2007:608, bod 63).
- 54 Soudní dvůr kromě toho rozhodl, že dávkám v nemoci ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1408/71 musí být postaveny na roveň takové dávky, jaké jsou dotčeny v původním řízení a které pokrývají riziko odkázanosti na péči třetího, přestože na rozdíl od dávek v nemoci *stricto sensu* nemají být v zásadě vypláceny krátkodobě a mohou se zejména na základě svých prováděcích pravidel vyznačovat vlastnostmi, které se ve skutečnosti do jisté míry blíží rovněž odvětvím invalidity a stáří (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. června 2011, da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, body 47 a 48).
- 55 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět, že taková dávka, jako je složka „péče“ DLA, představuje dávku v nemoci ve smyslu nařízení č. 1408/71.

K první a druhé části druhé předběžné otázky

- 56 Podstatou první a druhé části druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71 musí být vykládán v tom smyslu, že skutečnost, že osoba nabyla nároky na starobní důchod z titulu příspěvků odváděných během daného období do systému sociálního zabezpečení členského státu, brání tomu, aby později tato osoba již nepodléhala právním předpisům tohoto členského státu. Je-li třeba na tuto otázku odpovědět záporně, uvedený soud se dále táže, od jakého okamžiku již paní

Tolley nadále nepodléhala právním předpisům Spojeného království s ohledem na skutečnost, že jí i nadále byla vyplácena složka „péče“ DLA, a to až do roku 2007, přestože podle těchto právních předpisů ztratila nárok na uvedenou dávku, neboť se v roce 2002 přestěhovala do Španělska.

- 57 Je třeba uvést, že nařízení č. 1408/71 nezavádí společný systém sociálního zabezpečení, ale umožňuje, aby nadále existovaly rozdílné vnitrostátní systémy, a jeho jediným cílem je zajistit koordinaci těchto systémů. Umožňuje tak, aby nadále existovaly různé systémy, které vedou k různým pohledávkám ve vztahu k jednotlivým institucím, vůči nimž má příjemce přímé nároky buď pouze na základě vnitrostátního práva, nebo na základě vnitrostátního práva doplněného, pokud je to nutné, unijním právem (rozsudek ze dne 21. února 2013, Dumont de Chassart, C-619/11, EU:C:2013:92, bod 40 a citovaná judikatura).
- 58 Ustanovení hlavy II uvedeného nařízení, mezi něž patří jeho článek 13, tvoří úplný a jednotný systém kolizních norem. Cílem těchto ustanovení je nejenom zabránění současnému použití více vnitrostátních právních předpisů a komplikacím, které z toho mohou vyplývat, ale zároveň zabránění tomu, aby osoby, které spadají do působnosti nařízení č. 1408/71, byly zbaveny ochrany v oblasti sociálního zabezpečení v důsledku neexistence právních předpisů, které by se na ně vztahovaly (rozsudek ze dne 11. června 1998, Kuusijärvi, C-275/96, EU:C:1998:279, bod 28).
- 59 Pokud tedy určitá osoba spadá do osobní působnosti nařízení č. 1408/71 vymezené v jeho článku 2, použije se v zásadě pravidlo jednotnosti zakotvené v čl. 13 odst. 1 tohoto nařízení a použitelné vnitrostátní právní předpisy se určí podle ustanovení hlavy II uvedeného nařízení (rozsudek ze dne 19. března 2015, Kik, C-266/13, EU:C:2015:188, bod 47).
- 60 Pokud jde o ustanovení čl. 13 odst. 2 téhož nařízení, jejich jediným účelem je určit vnitrostátní právní předpisy vztahující se na osoby, které se nacházejí v jedné ze situací vyjmenovaných v písmenech a) až f) zmíněného ustanovení (rozsudek ze dne 11. června 1998, Kuusijärvi, C-275/96, EU:C:1998:279, bod 29).
- 61 Co se týče konkrétně čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71, je třeba připomenout, že skutečnost, že se nadále nepoužijí právní předpisy členského státu, představuje podmínku pro uplatnění tohoto ustanovení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2015, Kik, C-266/13, EU:C:2015:188, bod 51).
- 62 Naproti tomu nic ve znění uvedeného ustanovení nenasvědčuje tomu, že skutečnost, že osoba nabyla nároky na starobní důchod z titulu příspěvků odváděných během daného období do systému sociálního zabezpečení členského státu, brání tomu, aby později tato osoba již nepodléhala právním předpisům tohoto státu.
- 63 Navíc vzhledem k tomu, že nabytí nároků na starobní důchod je běžným důsledkem výkonu výdělečné činnosti, byl by čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71 zbaven svého smyslu, pokud by osoba nemohla podléhat právním předpisům jiného členského státu, než ve kterém poprvé nabyla takové nároky.
- 64 Pokud jde o podmínky, na jejichž základě se právní předpisy určitého členského státu přestanou vztahovat na danou osobu, je třeba připomenout, že čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71 je nedefinuje. Je tak věcí vnitrostátních právních předpisů každého členského státu tyto podmínky určit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2015, Kik, C-266/13, EU:C:2015:188, bod 51).
- 65 Jak je totiž upřesněno v čl. 10b nařízení Rady (EHS) č. 574/72 ze dne 21. března 1972, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 1408/71 (Úř. věst. 1972, L 74, s. 1), ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2195/91 ze dne 25. června 1991 (Úř. věst. 1991, L 206, s. 2), den a podmínky, za kterých právní předpisy členského státu přestávají být použitelné na osobu uvedenou v čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71, se určují v souladu s uvedenými právními předpisy.

- 66 Kromě toho je třeba při určení okamžiku, od kterého se právní předpisy členského státu na danou osobu přestanou vztahovat, zohlednit případně také ustanovení přílohy VI posledně uvedeného nařízení, která uvádí zvláštní postupy při uplatňování právních předpisů některých členských států.
- 67 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci paní Tolley již od roku 1993 neodváděla příspěvky do systému sociálního zabezpečení Spojeného království, neboť ukončila veškerou výdělečnou činnost a v roce 2002 opustila tento členský stát, předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda na základě právních předpisů uvedeného členského státu vedly tyto okolnosti k ukončení pojištění a účasti paní Tolley v rámci tohoto systému.
- 68 Totéž platí i pro skutečnost, že paní Tolley byla i nadále vyplácena složka „péče“ DLA, a to až do roku 2007, přestože podle právních předpisů Spojeného království ztratila nárok na tuto dávku, neboť se v roce 2002 přestěhovala do Španělska.
- 69 S ohledem na výše uvedené je třeba na první a druhou část druhé otázky odpovědět, že čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71 musí být vykládán v tom smyslu, že skutečnost, že osoba nabyла nároky na starobní důchod z titulu příspěvků odváděných během daného období do systému sociálního zabezpečení členského státu, nebrání tomu, aby později tato osoba již nepodléhala právním předpisům tohoto členského státu. Vnitrostátnímu soudu přísluší, aby s ohledem na okolnosti sporu, který mu byl předložen, a ustanovení použitelného vnitrostátního práva určil, od kterého okamžiku přestanou být tyto právní předpisy použitelné na uvedenou osobu.

Ke třetí části druhé otázky a třetí otázce

- 70 Podstatou třetí části druhé otázky a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 19 odst. 1 anebo čl. 22 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1408/71 musí být vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby právní předpisy členského státu vázaly nárok na takovou dávku, jaká je dotčená v původním řízení, na podmínku bydliště a pobytu, jež je stanovena v čl. 71 odst. 6 zákona z roku 1992.
- 71 Na úvod je třeba uvést, že článek 19 tohoto nařízení, nadepsaný „Bydliště v jiném členském státu, než je příslušný stát – Obecná pravidla“, zajišťuje na náklady příslušného státu pro zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou, jakož i jejich rodinné příslušníky s bydlištěm v jiném členském státě, jejichž stav začal právě vyžadovat péči na území členského státu bydliště, právo pobírat věcné dávky v nemoci poskytované institucí tohoto naposled uvedeného členského státu (rozsudek ze dne 16. července 2009, von Chamier-Glisczinski, C-208/07, EU:C:2009:455, bod 42).
- 72 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 84 svého stanoviska, toto ustanovení se tedy týká pouze situací, kdy zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná, která žádá příslušnou instituci členského státu o přiznání dávky v nemoci, má ke dni své žádosti bydliště v jiném členském státě.
- 73 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že paní Tolley měla v době, kdy žádala příslušné instituce Spojeného království o přiznání složky „péče“ DLA, ještě bydliště v tomto členském státě. Na její situaci se tak uvedený článek 19 zjevně nevztahuje.
- 74 Pokud jde dále o čl. 22 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1408/71, týká se zejména případu přemístění bydliště zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné v době, kdy je nemocná, do jiného členského státu, než je členský stát příslušné instituce (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2009, von Chamier-Glisczinski, C-208/07, EU:C:2009:455, bod 45).
- 75 Je tedy třeba ověřit, zda se na situaci paní Tolley vztahuje uvedený čl. 22 odst. 1 písm. b).

- 76 Vláda Spojeného království tvrdí, že výraz „zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná“, který je použit v tomto ustanovení, zahrnuje pouze osoby, které na rozdíl od paní Tolley definitivně neukončily veškerou výdělečnou činnost.
- 77 Tuto argumentaci nelze přijmout.
- 78 V tomto ohledu je třeba uvést, že podle článku 1 nařízení č. 1408/71 jsou definice obsažené v tomto ustanovení, mezi něž patří definice „zaměstnané osoby“ a „osoby samostatně výdělečně činné“, poskytnuty „pro účely [uvedeného] nařízení“, aniž je stanovena výjimka týkající se určitých ustanovení tohoto nařízení.
- 79 Z bodů 38 až 40 tohoto rozsudku přitom vyplývá, že paní Tolley musí být považována za „zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou“ ve smyslu čl. 1 písm. a) bodu ii) první odrážky téhož nařízení, a to bez ohledu na skutečnost, že definitivně ukončila veškerou výdělečnou činnost.
- 80 Kromě toho je třeba zdůraznit, že Soudní dvůr již rozhodl, že nařízení č. 1408/71 tím, že v čl. 22 odst. 1 odkazuje na „zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou“, nezamýšlí omezit působnost tohoto ustanovení na aktivní pracovníky na rozdíl od pracovníků neaktivních (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. května 1979, Pierik, 182/78, EU:C:1979:142, bod 7).
- 81 Vláda Spojeného království dále tvrdí, že právní předpisy Spojeného království se přestaly vztahovat na paní Tolley v okamžiku, kdy se přestěhovala do Španělska, a že podle čl. 13 odst. 2 písm. f) tohoto nařízení podléhala právním předpisům posledně uvedeného členského státu. Ten je tedy příslušným státem ve smyslu čl. 22 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení.
- 82 Z výkladu čl. 1 písm. o) bodu i) ve spojení s čl. 1 písm. q) nařízení č. 1408/71 v tomto ohledu vyplývá, že „příslušným státem“ se rozumí zejména členský stát, ve kterém se nachází instituce, u které je zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná pojištěna v době podání žádosti o dávku.
- 83 Ze systematiky čl. 22 odst. 1 nařízení č. 1408/71, který uvádí podmínky zachování poskytování dávek, na které má zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná nárok na základě právních předpisů příslušného státu zejména v případě přemístění bydliště „na území jiného členského státu“, kromě toho vyplývá, že pokud jde o tento případ, je „příslušným státem“ ve smyslu tohoto ustanovení nutně členský stát, který byl příslušný k přiznání těchto dávek před přemístěním bydliště.
- 84 Pokud jde o věc v původním řízení, z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že v okamžiku, kdy paní Tolley požádala příslušné instituce Spojeného království o přiznání DLA, byla pojištěna v rámci systému sociálního zabezpečení tohoto členského státu. Proto i kdyby následně přestala podléhat právním předpisům uvedeného členského státu ve smyslu čl. 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71, je Spojené království příslušným státem ve smyslu čl. 22 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení.
- 85 Tento výklad je podpořen bodem 20 oddílu O přílohy VI nařízení č. 1408/71, který stanoví, že „[s]kutečnost, že osoba začala podléhat právním předpisům jiného členského státu v souladu s čl. 13 odst. 2 písm. f) [tohoto] nařízení, [...] nebrání“ mimo jiné tomu, „aby na ni Spojené království jako příslušný stát uplatňovalo ustanovení týkající se zaměstnaných osob nebo osob samostatně výdělečně činných hlavy III kapitoly 1 [...], jestliže zůstane zaměstnanou osobou nebo osobou samostatně výdělečně činnou pro tyto účely a byla tak naposledy pojištěna podle právních předpisů Spojeného království“. Toto ustanovení totiž výslovně stanoví, že Spojené království může zůstat příslušným státem ve smyslu ustanovení kapitoly 1 hlavy III uvedeného nařízení v případě, že zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná přestane podléhat jeho právním předpisům ve smyslu čl. 13 odst. 2 písm. f) téhož nařízení.
- 86 Z výše uvedených úvah vyplývá, že na takovou situaci, jaká je dotčena v původním řízení, se vztahuje čl. 22 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1408/71.

- 87 Toto ustanovení totiž stanoví nárok zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné, která splňuje podmínky právních předpisů příslušného státu, pobírat peněžité dávky poskytované příslušnou institucí po přemístění jejího bydliště na území jiného členského státu.
- 88 V tomto ohledu nemůže obstát argument vlády Spojeného království, že výraz „splňuje podmínky právních předpisů příslušného státu“ umožňuje členským státům stanovit pro poskytování peněžitých dávek uvedených v daném ustanovení podmínku bydliště. Jak totiž generální advokát uvedl v bodě 119 svého stanoviska s odkazem na stanovisko generálního advokáta Jacobse přednesené ve věci Kuusijärvi (C-275/96, EU:C:1997:613), takový výklad, který by umožňoval zánik nároku, jenž přiznává čl. 22 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1408/71, na základě podmínky bydliště, kterou stanoví vnitrostátní právo, by toto ustanovení učinil zcela bezpředmětným.
- 89 Z toho plyne, že uvedený čl. 22 odst. 1 písm. b) brání tomu, aby příslušný stát vázal zachování nároku na takovou dávku, jaká je dotčená v původním řízení, na podmínku bydliště a pobytu na jeho území.
- 90 Po tomto upřesnění je třeba zdůraznit, že totéž ustanovení podmiňuje nárok na možnost výplaty takové dávky, jaká je dotčená v původním řízení, do zahraničí tím, že zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná požádala příslušnou instituci o povolení k přemístění svého bydliště na území jiného členského státu a toto povolení obdržela.
- 91 Je pravda, že jak vyplývá z čl. 22 odst. 2 prvního pododstavce nařízení č. 1408/71, toto povolení může být odmítnuto, jen je-li prokázáno, že by přesun dotyčné osoby mohl ohrozit její zdravotní stav nebo léčení.
- 92 Jak ovšem uvedl generální advokát v bodech 124 až 126 svého stanoviska, toto ustanovení nemůže zavazovat členské státy k tomu, aby zaměstnané osobě nebo osobě samostatně výdělečně činné přiznaly nárok podle čl. 22 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení v případě, že tato osoba přemístila své bydliště na území jiného členského státu bez povolení příslušné instituce.
- 93 S ohledem na výše uvedené je třeba na třetí část druhé otázky a třetí otázku odpovědět, že čl. 22 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1408/71 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právní předpisy příslušného státu vázaly nárok na takovou dávku, jaká je dotčená v původním řízení, na podmínku bydliště a pobytu na území tohoto členského státu. Článek 22 odst. 1 písm. b) a čl. 22 odst. 2 tohoto nařízení musí být vykládány v tom smyslu, že osoba, která se nachází v takové situaci, jaká je dotčená v původním řízení, si zachovává nárok na pobírání dávek uvedených v tomto prvním ustanovení po přemístění svého bydliště do jiného členského státu, než je příslušný stát, pod podmínkou, že za tímto účelem obdržela povolení.

K nákladům řízení

- 94 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Taková dávka, jako je složka „péče“ příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené osoby (*disability living allowance*), představuje dávku v nemoci ve smyslu nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996, ve znění nařízení Rady (ES) č. 307/1999 ze dne 8. února 1999.**

- 2) Článek 13 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1408/71, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením č. 118/97, ve znění nařízení č. 307/1999, musí být vykládán v tom smyslu, že skutečnost, že osoba nabyla nároky na starobní důchod z titulu příspěvků odváděných během daného období do systému sociálního zabezpečení členského státu, nebrání tomu, aby později tato osoba již nepodléhala právním předpisům tohoto členského státu. Vnitrostátnímu soudu přísluší, aby s ohledem na okolnosti sporu, který mu byl předložen, a ustanovení použitelného vnitrostátního práva určil, od kterého okamžiku přestanou být tyto právní předpisy použitelné na uvedenou osobu.
- 3) Článek 22 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1408/71, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením č. 118/97, ve znění nařízení č. 307/1999, musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právní předpisy příslušného státu vázaly nárok na takovou dávku, jaká je dotčená v původním řízení, na podmínku bydliště a pobytu na území tohoto členského státu.

Článek 22 odst. 1 písm. b) a čl. 22 odst. 2 nařízení č. 1408/71, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením č. 118/97, ve znění nařízení č. 307/1999, musí být vykládány v tom smyslu, že osoba, která se nachází v takové situaci, jaká je dotčená v původním řízení, si zachovává nárok na pobírání dávek uvedených v tomto prvním ustanovení po přemístění svého bydliště do jiného členského státu, než je příslušný stát, pod podmínkou, že za tímto účelem obdržela povolení.

Podpisy.